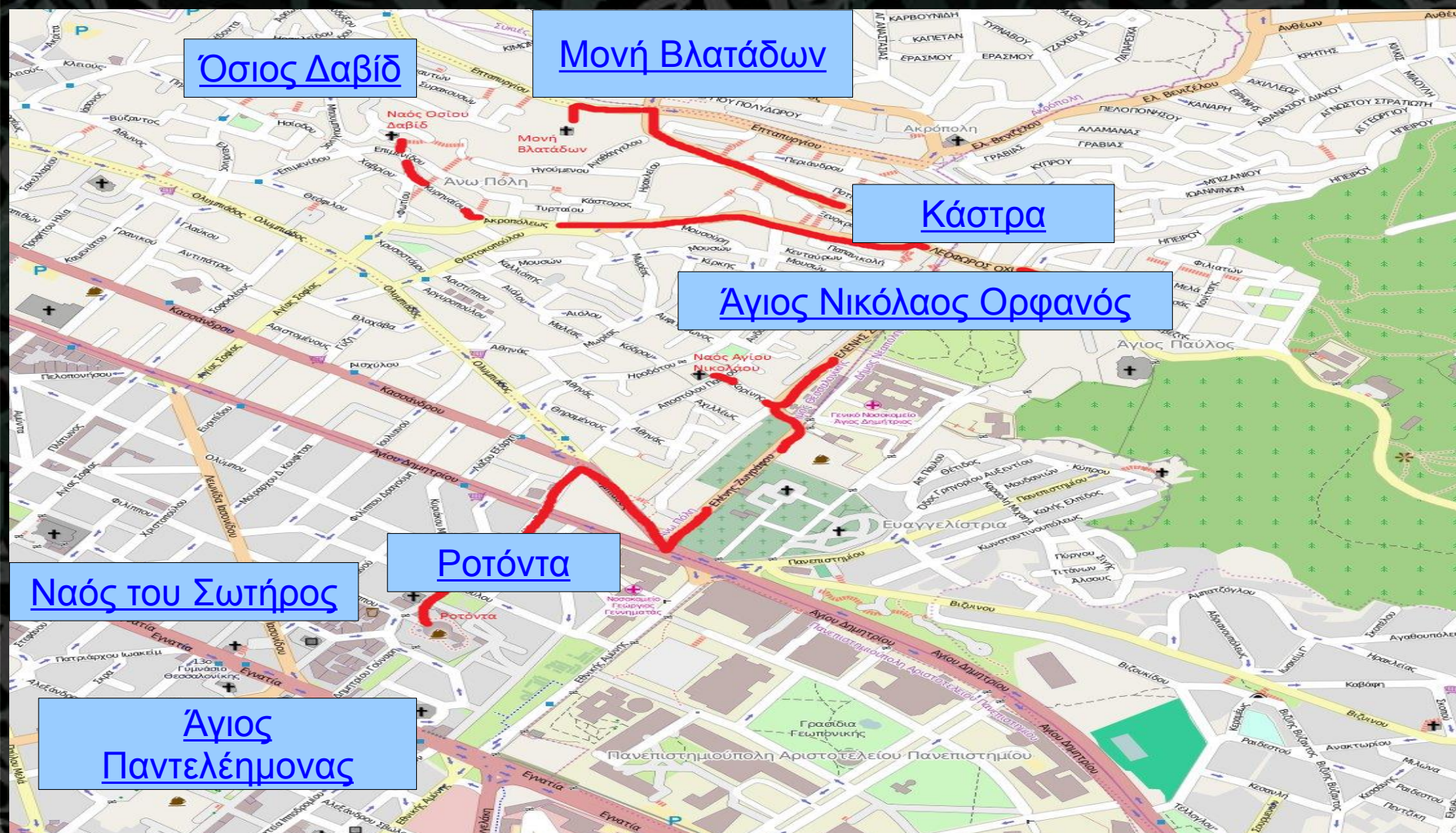

Βυζαντινά μνημεία της Θεσσαλονίκης

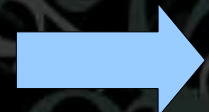

Η 1η διαδρομή που ακολουθήσαμε

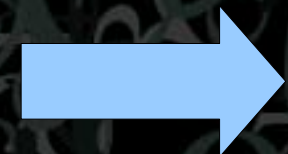
Μονή Βλατάδων

Η Μονή Βλατάδων ή Βλαττάδων ή Βλατταίων, γνωστή και ως **Τσαούς Μοναστήρι**, είναι μοναστήρι στην περιοχή της Άνω Πόλης της Θεσσαλονίκης, 80 περίπου μέτρα από τα τείχη του Επταπυργίου. Είναι το μοναδικό μοναστήρι της βυζαντινής περιόδου της πόλης που εξακολουθεί να λειτουργεί μέχρι σήμερα.

Όσιος Δαβίδ

Ο Όσιος Δαυίδ γεννήθηκε στη Γαρδενίτσα (τέως κτηματική περιφέρεια της κοινότητας Κυπαρισσίου) πιθανότατα το τελευταίο τέταρτο του 15ου αι. μ.Χ. (Περί το 1490 συμπεραίνει ο Χ.Γ. Πετρινέλης, άλλοι συγγραφείς περί το 1485 και ο Μητρ. Γόρτυνος και Μεγαλουπόλεως Θεόφ. Καναβός περί το 1519) του Νομού Φθιώτιδας και έζησε περίπου από το δεύτερο μισό του 15ου αιώνα ως το πρώτο μισό του 16ου αιώνα.

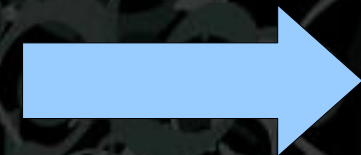
Άγιος Νικόλαος Ορφανός

Ο Ναός του Αγίου Νικολάου του Ορφανού είναι παλαιό βυζαντινό καθολικό μονής της Θεσσαλονίκης και μνημείο Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς, κτισμένο στις αρχές του 14ου αιώνα. Βρίσκεται στη βορειοανατολική γωνία της παλιάς πόλης, εντός των τειχών, μεταξύ των οδών Ηροδότου και Αποστόλου Παύλου. Το όνομα του ναού, Ορφανός ή των Ορφανών, συναντάται για πρώτη φορά σε πηγές του 17ου και 18ου αιώνα και ταυτίζεται με τον άγνωστο κτήτορα του μνημείου που ανήκε στην οικογένεια των Ορφανών ή στη λειτουργία ορφανοτροφείου στο χώρο της μονής[1], είτε αποδίδεται στην ιδιότητα του Αγίου Νικολάου ως προστάτη των χηρών και των ορφανών. Ως ιδρυτής του ναού έχει προταθεί από τους ερευνητές ο Νίκων Σκουτέριος Καπανδρίτης Ορφανός, καθώς και ο κράλης της Σερβίας Μιλούτιν που λόγω του γάμου του με την πριγκήπισσα Σιμωνίδα είχε στενούς δεσμούς με τη Θεσσαλονίκη.

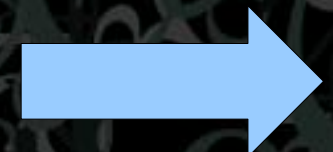
Ροτόντα

Η Ροτόντα είναι κτίσμα το οποίο προοριζόταν για μαυσωλείο του Γαλέριου. Λόγω της μη χρήσης του αργότερα μετατράπηκε σε χριστιανικό ναό του Αγίου Γεωργίου και συμπεριληφθηκε στα Παλαιοχριστιανικά και Βυζαντινά μνημεία της Θεσσαλονίκης ως Μνημείο Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της ΟΥΝΕΣΚΟ. Πρόκειται για θολωτό στρογγυλό κτίσμα του 4ου αιώνα, όμοιο με το Πάνθεον στη Ρώμη. Κτίστηκε στα χρόνια του Καίσαρα Γαλέριου γύρω στο 304 μ.Χ. ενώ προοριζόταν ως ναός του Δία ή των Καβείρων, ή ως Μαυσωλείο του Γαλέριου. Ωστόσο, εξαιτίας του θανάτου του Γαλέριου το 311 μ.Χ., η Ροτόντα έμεινε κενή χωρίς χρήση.

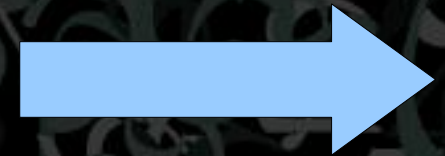
Κάστρα

Το Φρούριο του Επταπυργίου, γνωστό και με την οθωμανική ονομασία Γεντί Κουλέ (*Yedi Kule*), βρίσκεται στο βορειοανατολικό άκρο των τειχών της Θεσσαλονίκης, εντός της Ακρόπολης. Αποτελείται από δύο ενότητες: το βυζαντινό φρούριο, το οποίο συνθέτουν δέκα πύργοι με τα μεταξύ τους μεσοπύργια διαστήματα και τον περίδρομο, καθώς και τα νεότερα κτίσματα των φυλακών, που έχουν κτιστεί εντός κι εκτός του φρουρίου. Οι πύργοι της βόρεια πλευράς αποτελούν τμήματα του παλαιοχριστιανικού τείχους της Ακρόπολης, ενώ αυτοί της νότιας προστέθηκαν πιθανότατα κατά τους μεσοβυζαντινούς χρόνους, σχηματίζοντας τον κλειστό πυρήνα του φρουρίου.

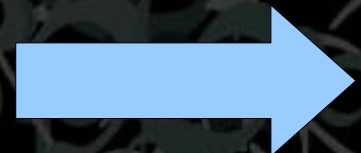
Ναός του Σωτήρος

Από τις πρώτες φροντίδες των προσφύγων της περιοχής ήταν η ανέγερση μικρού Ι.Ναού της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος, που κάλυψε τις λατρευτικές ανάγκες των πιστών μέχρι το 1947, οπότε και άρχισε η ανέγερση νέου μεγαλύτερου Ιερού Ναού. Αυτός ο Ιερός Ναός ολοκληρώθηκε μετά από 17 χρόνια αφού ο παλαιός εκπλήρωσε τον κύκλο της προσφοράς του. Παράλληλα αναπτύχθηκε η βιομηχανία στην περιοχή, με ανάλογη αύξηση του πληθυσμού που δημιούργησε εκ νέου την ανάγκη δημιουργίας νέου ακόμη μεγαλύτερου Ι.Ναού. Αυτός ο Ι.Ναός θεμελιώθηκε στις 5 Αυγούστου 1984 από τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως κ.Διονύσιο. Τα εγκαίνιά του έγιναν στις 4-11-1990 από τον ίδιο Μητροπολίτη.

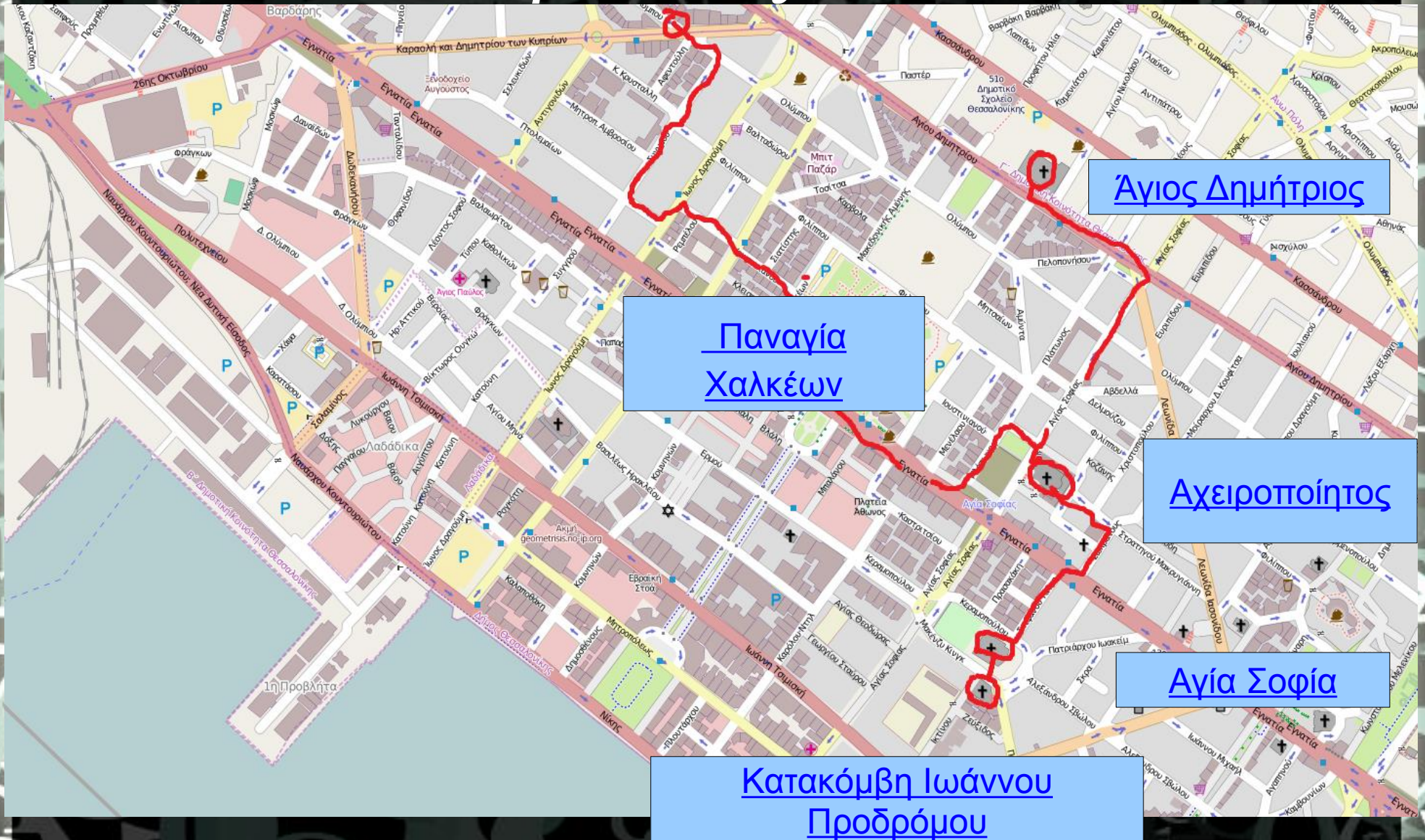
Άγιος Παντελεήμονας

Ο ναός του Αγίου Παντελεήμονος είναι παλαιό καθολικό βυζαντινής μονής της Θεσσαλονίκης και Μνημείο Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Βρίσκεται στο κεντρικό τμήμα της πόλης, στη συνάντηση των οδών Εγνατίας και Ιασονίδου. Ανήκει στον τύπο του σύνθετου τετρακιόνιου σταυροειδούς εγγεγραμμένου με νάρθηκα και περιμετρική στοά, που ανατολικά απολήγει σε δύο παρεκκλήσια. Χρονολογείται στα τέλη 13ου - αρχές 14ου αιώνα και ταυτίζεται με τη Μονή της Θεοτόκου Περιβλέπτου, γνωστή και ως Μονή του κυρ Ισαάκ από το όνομα του ιδρυτή της, ο οποίος με το όνομα Ιάκωβος διετέλεσε μητροπολίτης Θεσσαλονίκης μεταξύ 1295 και 1315. Εικάζεται ότι η ονομασία Άγιος Παντελεήμων είναι δανεισμός από το ομώνυμο βόρειο παρεκκλήσι του γειτονικού ναού της Παναγούδας, στο οποίο μεταφέρθηκαν τα σκεύη του ναού όταν μετατράπηκε από τους Τούρκους σε τζαμί ανάμεσα στα 1568 - 1571 με την ονομασία Ισακιγιέ Τζαμί (<Ισαάκ). Άλλοι ερευνητές πιστεύουν ότι η Μονή της Περιβλέπτου υπήρχε ήδη το 12ο αι. και ότι η εκκλησία του Αγίου Παντελεήμονος μετατράπηκε σε τζαμί γύρω στα 1500 από τον Ισάκ Τσελεμπή, καδή της Θεσσαλονίκης, του οποίου πήρε και το όνομα.

Περίπατος Νο 2

ΤΕΛΟΣ

Άγιος Δημήτριος

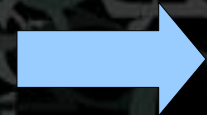

Ο Ι. Ναός του Αγίου Δημητρίου χτίστηκε στα μέσα του 5ου αιώνα (413), πάνω στον τόπο του μαρτυρίου του Αγίου, από τον έπαρχο του Ιλλυρικού Λεόντιο, ο οποίος θεραπεύτηκε από ανίατη ασθένεια. Στο χώρο αυτό βρισκόταν το «στάδιο» όπου γίνονταν μονομαχικοί αγώνες. Σ' αυτό το στάδιο μονομάχησε ο πιστός μαθητής του Αγίου Δημητρίου, Νέστορας, και κατατρόπωσε τον Λυαίο. Ολόκληρο το ισόγειο συγκρότημα του αρχαίου λουτρού, όπου ήταν φυλακισμένος ο Άγιος, διατηρήθηκε και διασκευάστηκε σε κρύπτη του ναού, η οποία έγινε για αιώνες και παραμένει κέντρο λατρείας.

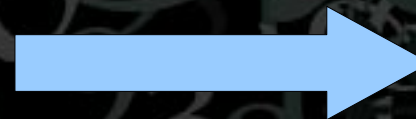
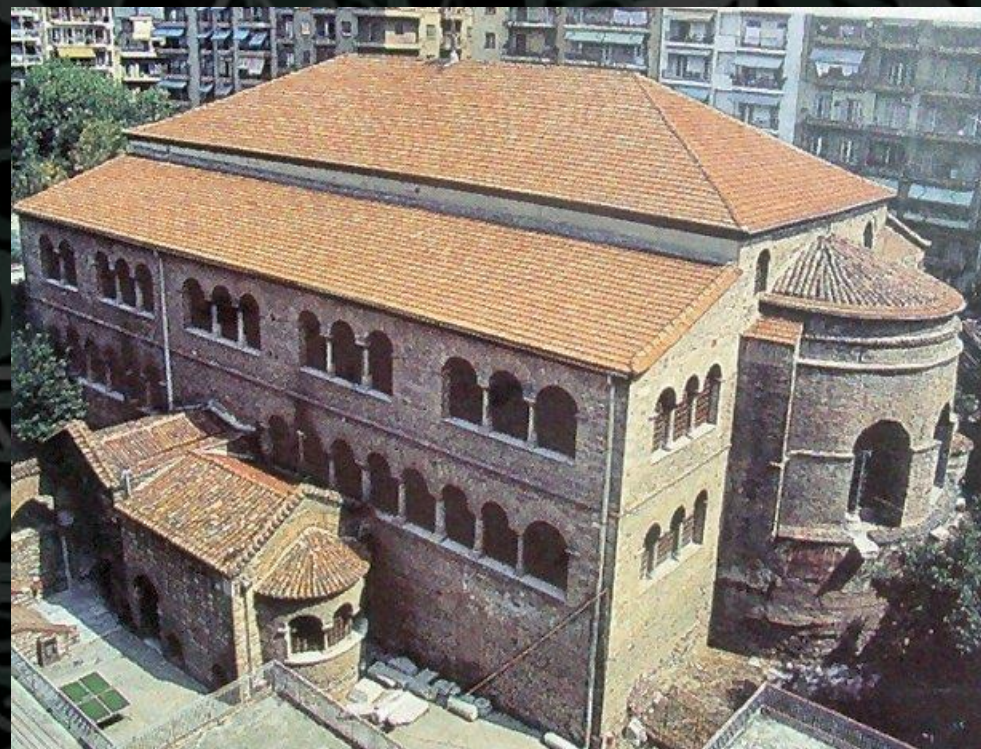
Παναγία Χαλκέων

Σύμφωνα με την κτητορική επιγραφή του ιδρυτή που βρίσκεται στο ανώφλι της δυτικής εισόδου, η εκκλησία χτίστηκε το 1028 από τον πρωτοσπαθάριο Χριστόφορο, κατεπάνω της Λομβαρδίας, και τη σύζυγο του Μαρία, τον γιο του Νικηφόρο και τις δυο του κόρες, την Άννα και την Κατάκαλη. Ο τάφος του Χριστόφορου πιθανότατα βρισκόταν σε ένα αρκοσόλιο στο βόρειο τείχος της εκκλησίας.

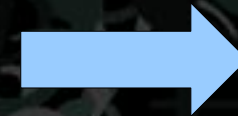

Αχειροποίητος

Η εκκλησία της Αχειροποιήτου (Ελληνιστική Κοινή: (Παναγία) Ἀχειροποίητος) είναι παλαιοχριστιανική βασιλική της Θεσσαλονίκης, σωζόμενη σήμερα στην ίδια μορφή που κατασκευάστηκε τον 5ο αιώνα - γεγονός που την καθιστά μοναδική στην ανατολική Μεσόγειο. Βρίσκεται στην οδό Αγίας Σοφίας, απέναντι από την πλατεία Μακεδονομάχων και η ίδρυσή της τοποθετείται στην περίοδο 450-475. Είναι αφιερωμένη στη Θεοτόκο και η ονομασία της οφείλεται στην "αχειροποίητη" λατρευτική εικόνα της Θεοτόκου δεομένης που βρισκόταν στο ναό.

Αγία Σοφία

Ο ναός της του Θεού Σοφίας της Θεσσαλονίκης χτίστηκε τον 8ο αιώνα στη θέση μιας μεγάλης παλαιοχριστιανικής βασιλικής, που καταστράφηκε, πιθανόν από σεισμό, στις αρχές του 7ου αιώνα. Το 1204, όταν με την Δ' Σταυροφορία κυριεύθηκε η πόλη από τους σταυροφόρους, η Αγία Σοφία μετατράπηκε στον καθολικό καθεδρικό ναό της Θεσσαλονίκης. Από το 1246 που η Θεσσαλονίκη επέστρεψε στα χέρια της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας ήταν ο μητροπολιτικός ναός της πόλης, μέχρι το 1523/24, που μετατράπηκε σε τζαμί από τους Τούρκους κατακτητές της πόλης

Κατακόμβη Αγίου Ιωάννη Προδρόμου

Ένα σημείο αναφοράς του υπόγειου δικτύου κατακόμβων και στοών ήταν αυτές του Αγίου Ιωάννη του Προδρόμου, οι οποία βρίσκεται πίσω από την Αγία Σοφία στις αρχές του πεζόδρομου της Ικτίνου. Στο κέντρο της αυλής υπάρχουν τα ερείπια ενός ναού πανομοιότυπου με αυτόν της Ροτόντας.

THE
END

Γκόλια Μαρία Πατερίτσα Δανάη

Υ.Γ. Ευχαριστούμε που μας παρακολουθήσατε